

Til lovforslag nr. L 164

Folketinget 2009-10

Skriftlig fremsættelse (17. marts 2010)

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ungdomskriminalitet)

(Lovforslag nr. L 164).

Regeringen fremlagde i oktober 2009 udspillet ”Mere konsekvens, opfølgning og omsorg – en markant styrket indsats mod ungdomskriminalitet.” Som det fremgår af udspillet, ønsker regeringen at bekæmpe ungdomskriminalitet mere aktivt – både for at sikre samfundet mod vold, tyveri og anden kriminalitet og for at give de unge en hjælpende hånd til en bedre fremtid.

I udspillet indgår en lang række kriminalpræventive tiltag samt en række tiltag, der sigter mod en mere konsekvent reaktion over for unge, der begår kriminalitet. En stor del af tiltagene bygger på anbefalingerne fra Ungdomskommissionen i betænkning nr. 1508/2009 om indsatsen mod ungdomskriminalitet.

Dette lovforslag fremsættes bl.a. som led i udmøntningen af den del af regeringens udspil, som vedrører lovændringer på Justitsministeriets område. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de lovforslag på Socialministeriets område, der også fremsættes i dag, og som udmønter andre dele af regeringens udspil, som navnlig vedrører en styrkelse af den kriminalpræventive indsats i forhold til kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge.

Lovforslaget indeholder tre hovedelementer.

For det første indeholder det et forslag om nedsættelse af den kriminelle lavalder fra 15 til 14 år, således at de 14-årige behandles efter de samme regler, som gælder for de 15-17-årige. Regeringen lægger vægt på, at unges kriminalitet bør mødes med konsekvens og fasthed, og dette sker bedst inden for det strafferetlige system.

I forhold til 14-årige lovovertrædere vil frihedsstraf i sagens natur være absolut sidste udvej. I meget alvorlige sager vil en ungdomssanktion kunne være en mulighed ligesom for de 15-17-årige i dag. I de mindre alvorlige sager forudsættes det, at disse i mange tilfælde vil kunne afgøres uden dom af

anklagemyndigheden, eventuelt med vilkår. Og i mange sager vil den relevante reaktion være en betinget dom med forskellige vilkår med et resocialiserende sigte. Sådanne vilkår vil i mange tilfælde svare til de pålæg, som vil kunne gives af kommunerne efter den sociale lovgivning, men der vil være den centrale forskel, at den unge med den idømte straf vil kunne se en klar og direkte konsekvens af den strafbare handling.

For det andet indeholder lovforslaget en skærpelse af straffen for medvirken til kriminalitet begået af børn under den kriminelle lavalder, således at det i almindelighed skal indgå som en skærpene omstændighed, at gerningsmanden ved f.eks. trusler, løfter om belønning, opfordring, rådgivning eller ved at stille redskaber til rådighed har medvirket til en kriminel handling begået af et barn under den kriminelle lavalder.

Regeringen finder således, at det med henblik på at forebygge, at børn under den kriminelle lavalder reelt bliver presset ud i kriminalitet, som de måske ikke ville begå på egen hånd, bør markeres klarere i lovgivningen, at det er uacceptabelt, hvis personer over den kriminelle lavalder ”spekulerer i” at lade børn under den kriminelle lavalder udføre kriminelle handlinger med henblik på selv at undgå at pådrage sig et strafansvar.

Endelig indeholder lovforslaget en ændring af bestemmelsen om et særligt lavt strafmaksimum på 8 års fængsel, når gerningsmanden er under 18 år på gerningstidspunktet. Det foreslås således, at der i stedet alene skal gælde den begrænsning, at personer, der er under 18 år på gerningstidspunktet, ikke kan idømmes livstidsstraf.

Den gældende bestemmelse har kun praktisk betydning i tilfælde af meget grov kriminalitet. Regeringen finder, at domstolene ikke bør være afskåret fra efter en konkret vurdering i de allervest tilfælde at kunne lægge en sådan vægt på retshåndhævelsessenssyn, at der bør udmåles en fængselsstraf på mere end 8 års fængsel.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.